

HandläggareAnna Wenman
08-508 26 285**Till**Trafiknämnden
2023-04-20

Reinvesteringsåtgärder på gångbanor. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt reinvesteringsåtgärder på gångbanor.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefBengt Stenberg
Avdelningschef

Sammanfattning

I budget för 2019 fick trafiknämnden i uppdrag att genomföra satsningar för en halv miljard kronor som förbättrar framkomligheten för gång- och kollektivtrafik. Som en del i arbetet genomförde kontoret reinvesteringar på gångbanor till en utgift om cirka 31,2 mnkr vilket utgör en negativ avvikelse på 1,2 mnkr.

Åtgärderna, varav några exempel framgår i detta utlåtande, har förbättrat säkerheten och framkomligheten för gående på platser runt om i staden och har förlängt gatans tekniska livslängd.

Kontoret föreslår att trafiknämnden godkänner slutredovisning för reinvesteringsåtgärder på gångbanor till en utgift om 31,2 mnkr.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för 2019 med inriktning för 2020 och 2021, fick trafiknämnden i uppdrag att genomföra satsningar på

framkomlighetsåtgärder och cykelinfrastruktur till en omfattning av 1500 mnkr. Av dessa avser 500 mnkr satsningar på framkomlighet inom gång- och kollektivtrafik.

Väl underhållna gator lyfts fram som en viktig del i stadens framkomlighetsstrategi och därför beslöt nämnden att genomföra reinvesteringar på gångbanor under åren 2021-2022. Främsta orsaken till fallolyckor för gående beror på halka, men sker även till följd av ojämn beläggning. Genom att genomföra reinvesteringar av gångbanor justerar kontoret för ojämnheter för att på så sätt förbättra framkomligheten. Befintliga anläggningar ges också en utökad livslängd. Detta har till exempel skett genom utbyte av exempelvis plattor, asfalt, höjdregering samt borttagande av rötter som växer genom beläggningen. Åtgärderna signalerar om en väl omhändertagen stad och kan öka upplevelsen av trygghet och viljan att vistas på platserna.

Nämnden beslutade att utgå ifrån följande principer för val av platser:

- Platser där fallolyckor har rapporterats till följd av ojämnheter i beläggningen.
- Platser med höga gångflöden och särskilt prioriterade gångstråk.
- Platser med stort underhållsbehov.

Platser som är nedgångna och som har betydelse för intrycket och upplevelsen av Stockholm.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Resultat

Genomförd lösning

Under 2021-2022 har reinvesteringsåtgärder genomförts på 22 platser runt om i staden. Samtliga projekt är klara förutom Solhemsvägen som kommer att slutföras under våren 2023.

I genomförandebeslutet presenterade inte kontoret en lista över specifika projekt utan aktuella exempel angavs istället, för att illustrera vilka typer av åtgärder som skulle kunna ingå utifrån ett eller flera aspekter av principerna för val av platser. Detta var nödvändigt för att kunna skapa flexibilitet i planeringen för eventuellt ändrade förutsättningar, som t.ex. budgetram eller

omprioritering till följd av försämrad standard på en plats pga. väderomslag. Kontoret hade dock som ambition att genomföra de exempel som namngavs.

Exempel som nämndes i genomförandebeslutet var Ärvingegången, gångstråk i Järvaområdet, Munkbron och gångbana utanför en skola på Södermalm.

Att genomföra reinvesteringar för gångtrafikanter i Kista- och Järvaområdet skulle kunna ses som en förlängning av de andra investeringar som kontoret genomför för att öka tryggheten och trivseln i området. Kontoret har därför genomfört projekt i Spånga, Rinkeby och på Järvafältet. I Kista har däremot kontoret fått begränsa sina insatser till följd av Tvärbanans utbyggnad.

Kontoret arbetar även kontinuerligt med åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten kring skolor. Under 2021 genomfördes utöver trafiksäkerhetshöjande åtgärder även reinvestering i gång- och cykelbanan på Gotlandsgatan för att förbättra beläggningen.

Munkbron var ett annat exempel på en plats där det fanns idéer på att göra reinvesteringar för gående, både för att tillgänglighetsanpassa, men även förbättra en attraktiv plats som är av historisk vikt. Tyvärr gick inte projektet att genomföra under perioden då kajen ska renoveras. Istället satsade kontoret på Gamla Brogatan som är en attraktiv central gata samt på en sträcka längs med Årstaviken som är ett populärt rekreationsstråk.



Bild 1. Bilden visar ett av många arbeten som kontoret har genomfört. På bilden uppvisas beläggningen på Gamla Brogatan före kontorets reinvesteringsarbeten på platsen. Gatan uppvisar på bilden sättningar och trasiga plattor vilka har uppkommit pga. bil- och leveranstrafik.



Bild 2. Bilden visar beläggningen på Gamla Brogatan efter kontorets reinvesteringsarbeten på platsen. Beläggningen vid de passager där bilar och leveranstrafik passerar har bytts ut till asfalt för bättre hållbarhet.



Bild 3. Bilden visar beläggningen på Gamla Brogatan efter kontorets reinvesteringsarbeten på platsen. Beläggningen i form av betongplattor på gatan har bytts ut till nya betongplattor.



Bild 4. Bilden visar en grusad väg längs Årstaviken på Södermalm med många sättningar i vägen som resulterar i vattensamlingar.



Bild 5. Bilden visar en slät grusad yta som även har breddats.

Samtliga projekt som har genomförts redogörs det för under ekonomiavsnittet.

Måluppfyllelse

Det huvudsakliga målet med projekten har varit att främja framkomligheten för de gående. Utöver detta förväntas åtgärderna bidra till ökad trygghet genom att en uppfräschning skapar en ökad trivsel och vilja att vistas på platserna samt en ökad säkerhet genom att håligheter och andra slitningar i beläggningen som kan orsaka fallolyckor åtgärdas. Samtliga åtgärder har ökat tillgängligheten.

Syftet med att genomföra reinvesteringar är även att förlänga livslängden på redan befintlig infrastruktur samt att förbättra kvaliteten på vinter- och barmarkrenhållning genom släta ytor.

Projektets genomförande och tidsplan

Projekten planerades att genomföras under perioden 2021-2022, där en majoritet genomfördes under 2022. Enbart ett projekt har behövt slutföras efter ursprunglig tidplan. Åtgärderna har genomförts av kontorets redan upphandlade entreprenörer för reinvesteringsåtgärder.

Ekonomi

Samtliga projekt som har genomförts redovisas i nedanstående lista:

Projekt	Utgift (mnkr)
Järva – gångstråk etapp 2	0,9
Scheelegatan	1,64
Alströmergatan	1,52
Kungsholmsgatan	4,05
Varvsgatan	2,39
Gamla Brogatan mellan Vasagatan-Målargatan	2,42
Gamla Brogatan etapp 2 resterande del	1,83
Hamngatan	0,65
Klara Norra Kyrkogata	0,76
Solhemsvägen	1,77
Skydraget	0,19
Gångstråk Ängby	1,20
Södermalms Alle	3,96
Södra Rinkebygången	0,39
Stora Ängby allé	1,64
Ålstensgatan	0,31
Karlsborgsvägen	0,65
Holländargatan	0,52
Lillåvägen	1,48
Blekholmsterrassen - gångbana (år 2021)	1,90
Järva – Gångstråk (etapp 1 år 2021)	0,41
Årstaviken – Gångstråk (år 2021)	0,59
Totalt reinvesteringsåtgärder på gångbanor	31,16

I samtliga utgiftsposter ingår kostnader för entreprenad, byggledning och intern tid. Den totala ramen för beslutet uppgick till 30 mnkr och överskreds med 1,16 mnkr. Med tanke på mängden åtgärder är avvikelserna liten och kontoret valde att slutföra de projekt som planerats in eftersom utgiften kunde inrymmas inom nämndens totala budget för 2022. Reinvesteringsutgiften redovisas som en del inom framkomlighetssatsningen.

Risk/Osäkerhet

En osäkerhet som fanns vid tidpunkten för genomförandebeslutet var att åtgärdernas omfattning och antalet möjliga projekt var avhängda läget i andra pågående projekt inom framkomlighetssatsningen för gång- och kollektivtrafik. Reinvesteringsåtgärder var alltså enbart möjliga om ekonomiskt

utrymme fanns. För att skapa effektivare och flexiblare arbetssätt för framtida planering har kontoret numer inkluderat reinvesteringar av gång i reinvesteringsprogrammet för gata, med större möjligheter till utökad årlig budget.

Vidare finns det alltid en risk att planerade projekt blir försenade. Det kan exempelvis bero på entreprenörens tillgång till resurser eller att någon plats visar sig vara tekniskt komplicerad och antingen blir för kostsam eller drar ut på tiden. Addera därtill ett omvälvande världsläge kantat av ekonomisk osäkerhet så är 30 mnkr en relativt stor summa som skulle planeras in under kort tid, men tack vare en viss överplanering och god gemensam planering tillsammans med avtalade entreprenörer lyckades reinvesteringsåtgärderna utföras under 2021-2022.

Slut